

MOZGALMAS HÓNAPOT ZÁRT AZ ELEKTRONIKAI HADVISELÉS TANSZÉK

Az 1999. évi tudományos munkatervnek megfelelően a Honvéd Vezérkar Elektronikai Hadviselés Főnökség, a ZMNE Elektronikai Hadviselés Tanszék és a HVK Tudományszervező Osztály közös rendezésében "A híradás, az informatika és az elektronikai hadviselés jelene és jövője a vezetési hadviselés tükrében" címmel nemzetközi tudományos konferencia zajlott 1999. november 9-10-én a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen.

A konferencia két napon át folyt. Az első napon, megnyitójában Mráz István vezérőrnagy, a HVK vezetési főcsoportfőnöke kiemelte, hogy ez a konferencia szervesen illeszkedik abba a megkezdett tudományos kutatói és kidolgozó folyamatba, amelynek mérföldköve volt a vezetési doktrína szinopszisának

megalkotása és a vezetési hadviselési pályázat sikeres lebonyolítása is.

Az előadások sorát Bognár Imre ezredes nyitotta meg "A XXI. század biztonságpolitikai kihívásai" című előadásával, majd ehhez szorosan kapcsolódott Dr. Szternák György ezredes "A katonai válságok legfontosabb jellemzői, hatásuk a hadászatra és a hadműveletekre" című

előadása, amely a válságkezelés elméletét és a legutóbbi évek háborúinak tapasztalatait vetette össze.

Ezután Dr. Várhegyi István nyá. ezredes "Az információs hadviselés, vezetési hadviselés, mint a XXI. század hadügyi kihívása" címmel átfogó képet adott a világban zajló folyamatokról, és a hadügy fejlődésének várható tendenciáiról.

A szakmai területeket külön-külön elemezve előbb Hamar Sándor alezredes "A híradás jelene és jövője a vezetési hadviselés tükrében", majd Nyitrai Miklós őrnagy "Az informatika jelene és jövője a vezetési hadviselés tükrében" címmel tartott ismertetőt a korszerű vezetés nélkülözhetetlen elemét képező hírközlési és informatikai rendszerek megteremtésének hazai folyamatáról.

A lélektani hadviselés legégetőbb kérdéseit, helyét és szerepét elemezte Nyíri Tibor alezredes "A lélektani hadviselés a vezetési hadviselésben" című dolgozatában.

"A pusztítás, mint vezetési hadviselési elem" címmel Dr. habil Szendy István alezredes tartott előadást a tűztámogatás és a tüzérség vezetési hadviselésben elfoglalt helyéről, szerepéről, majd a délelőtti program utolsó előadását Dr. Rajki Tibor mk. ezredes, a HVK elektronikai hadviselési főnöke tartotta: "Az elektronikai hadviselés a vezetési hadviselés tükrében" címmel, ahol a vezetési hadviselés ötödik alappilléreiről, az elektronikai hadviselésről, annak külső és belső kapcsolatairól volt szó.

A vezetési hadviselés két további alappilléreiről, a hadműveleti biztonságról és a megtévesztésről az előzetes programtól eltérően, rajtunk kívül álló okok miatt nem hangzott el előadás.

A délutáni programot a konferenciát szponzoráló vállalatok képviselőinek előadásai töltötték ki. Először az ESRI Magyarország Kft. mutatta be a térinformatikai rendszerek katonai alkalmazásának lehetőségeit, majd néhány, a Magyar Honvédséggel közösen kifejlesztett alkalmazását.

Ezután a németországi székhelyű C. PLATH GmbH. rádiófelderítő, iránymérő berendezéseinek fejlesztéséről, képességeiről hallhatott a szép számú közönség előadást, és tekinthetett meg néhány, a helyszínen is telepített eszközt működés közben.

A sort a Thomson Csf. előadója folytatta, aki széles eszközparkjukból a zavarórendszerek bemutatására fektette a fő hangsúlyt.

Az első napot a Rohde & Schwarz cég látványos bemutatója zárta, amely során a rendszerben üzemelő berendezések képességeinek demonstrációja céljából, a konferenciateremből ISDN vonalon távvezéreltek egy München mellett telepített rádióiránymérő berendezést.

A második nap programja nem titkolt hagyományteremtő szándékkal, angol nyelven folyt.

Körünkben üdvözölhettük a Brnoi Katonai Akadémiáról érkezett Andrej Luè professzort, aki a speciális rádiókommunikáció jeles szakértője és volt olyan szíves, hogy az időközben technikai okok miatt távolmaradt két honfitársa előadásait is megtartotta. Előadásai során a jelenlévők olyan igazi élvezetes professzori előadásokat hallhattak, amelyekre a hallgatóság még sokáig szokott emlékezni.

Előadásait a "Zaj alatti (rejtett) jelátvitel DS és keskenysávú DS/FH szórt spektrumú rendszerekkel", "A lassú és gyors frekvenciaugratásos rendszerek zavarási eljárásai" és "A kommunikációs felderítő és zavaró rendszerek együttműködése a frekvenciaugratásos és szórt spektrumú rendszerekkel" témákban, a három előadásblokkban egyenként elosztva tartotta meg.

A hazai előadók sorát Dr. Haig Zsolt alezredes nyitotta meg, aki "Kapcsolat az információs hadviselés és a vezetési hadviselés között" című előadásában a legkorszerűbb NATO és amerikai elveket vázolta fel az időközben további hallgatósággal bővült konferencia közönsége előtt. Körünkben üdvözölhettük a BKNYK több angol nyelvi tansoportját is.

"Új kihívások a felderítés és elektronikai hadviselés területén a XXI. században" címmel Dr. Makkay Imre mk. ezredes nyújtott bepillantást a felderítés, adatszerzés, adatfeldolgozás legégetőbb problémáiba, perspektivikus irányába.

Jelen tudósítás lejegyzője, Ványa László mk. alezredes "Az elektronikai hadviselés támadó eljárásai és eszközei" címmel adott betekintést a hagyományos zavarórendszerektől a cyberháború szemmel láthatatlan eszközeiig terjedő rendkívül szerteágazó területről.

Dr. Vass Sándor őrnagy a zavaró rendszerek közül, "Felderítő és elektronikai hadviselési eszközök új generációja az USA-ban" címmel az amerikai Ground Based Common Sensor rendszer fejlesztésének helyzetét mutatta be, amely rendszertani mintaképp szolgálhat hazai fejlesztési programok számára is.

A korszerű digitalizált harctéren elengedhetetlen a megbízható hírközlés, amelynek egy eszközéről, a "Műholdas személyi kommunikációs rendszerek"-ről tartott előadást Szűcs Péter őrnagy, majd a programban meghirdetett előadások sorát Kovács László

százados zárta, aki "Az USA ASAS rendszer, mint a felderítés és elektronikai hadviselés kulcstényezője" címmel, az összedatforrású felderítés és az adatfúziós információfeldolgozás egy megvalósítás alatt álló példáját ismertette meg a tágabb szakmai közönséggel is.

Hozzászólások után zárszóként megtartott rögtönzött értékelésében Dr. Rajki Tibor mk. ezredes sikeresnek nevezte a konferenciát, és kifejezte azt a szándékot, hogy az egyes részterületek mélyebb feldolgozása, az elért kutatási eredmények ismertetése az elkövetkező hasonló szellemű konferenciákon kerüljön sorra.

A konferencia előadásainak szerkesztett változata a Hadtudományi Tájékoztatóban fog megjelenni. Rövid híradás olvasható az Elektronikai Hadviselés Tanszék Internet oldalain is:

<http://www.zmne.hu/tanszekek/ehc/indul.htm>

Még fel sem lélegeztünk, máris következett a **C+D**, amelyen az egyetem képviselői mellett tanszékünknek is alkalma volt bemutatkozni. Rövid és nagy hajrával elkészültek a magyar és angol nyelvű tanszéki ismertető, valamint az egységes névjegykártyák is, amelyekért külön köszönet illeti a nyomda vezetőit és munkatársait.

A kiállítás a bemutatkozáson, a kutatási területeink felvázolásán, az elektronikai hadviselés angol szaknyelvi oktatóanyagunk népszerűsítésén kívül a szakmai kapcsolataink további elmélyítésére is jó alkalom volt.

Tanszékünk valamennyi tagja egy vagy két egész napot is kint tölthetett, ami sokkal több beszélgetésre, konzultációra, ismerkedésre adott lehetőséget, mint egy egyszerű látogatás.

2000-ik évi terveink között szerepel egy májusi kétnapos nemzetközi konferencia "Korszerű katonai technológiák a XXI. században - az új felderítő-, elektronikai hadviselési rendszerek koncepciói" ("Advanced Military Technology in the XXI Century - Concepts of New Intelligence and Electronic Warfare (IEW) Systems") címmel. A szintén magyar és angol nyelvű konferenciaértesítőt, a tervezett témák megjelölésével együtt a kiállításunk látogatói is megkaphatták, de személyes kapcsolatfelvétel útján a kiállító cégek képviselőinek is átadtuk azokat. A konferencia részletesebb témajegyzéke és a jelentkezésre vonatkozó információk szintén olvashatók a tanszéki honlapunkon.

Ványa László mk. alezredes